

VÁCZI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

A Váci Muzeumegyesület hivatalos közlönye.

Előfizetési ára: egész évre 12 kor., félévre
6 kor., negyedévre 3 kor.
Egyes szám ára 24 fillér.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
Kokovay János.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Székesegyház-tér 7. szám.

Megjelenik minden csütörtökön reggel.
Hirdetések árszabály szerint.
Nyilt-tér sora 60 fillér.

Örömhangok

méltóságos és főtisztelendő
körösségi és adorjáni
Gróf Csáky Károly
váci megyés püspök
székesegyházának évfordulóján.
— 1901. augusztus 5. —

Egy éve most, hogy itt vagy már közöttünk,
Egy éve, hogy az Úr adott nekünk,
Főpásztorunkul rendelvén az Isten,
Hogy légy atyánk, vezérszövétnekünk;
Ki megmutatja majd az égi utat,
Melyen haladva szebb jövő derül,
Az ég kegyelme küldött mint apostolt,
Egyházmegyénk s e város öreül.

Egy éve most... Örömpresve vártunk.
Ez ősi város nagyja, apraja
Elléd vonult, virágot szórt utadra,
Mindenfelé zengett a glória.
Fényárban úszott városunk egészen
E felderült nap szende hajnalán
Midőn megérkezél, Te, új Apostol!
S mi hódolánk mind trónod zsámolyán.

Ünneplő díszben várt a székesegyház,
Hová először vitték lépteid,
Fohászt küldtél értünk a menny Urához,
Imát rebegtünk érted gyermekid.
Imádkozál, Főpásztorunk, a nyájért
Áldást-adón terjesztve rá kezéd,
Új püspökéért, háladalt imádván,
Érted könyörge a hívő sereg.

Majd nyíltak ajkid és csodás igékkel
Hirdetted Jézus üdvözítő tanít,
S mi gyermekid örömmel, áhitattal
Hallgattuk ajkad édes szózatát.
Mint Péter egykoron a nagy seregnek
Hirdetve lángolón a szent ígét,
Úgy megfogott szavadnak szent varázsa,
Melylyel szívünk szerelmét megvevéd.

S azóta, hogy mienk vagy jó Atyánk, Te!
S nemes szivednek érezzük hevét,
Ki mindnyájunk magadhoz vonva tartasz
S osztod velünk lelked szeretetét:
Mások javát célzó tevékeny élted
Nagy Isten-áldás kútforrása lett,
A melyből oly sok lelki gyermeked nyert
Sajgó sebére írt, enyhületet.

Oh menj, haladj, jó Püspökünk! előttünk,
És bátoríts, ha tán elcsüggedünk,
S mi gyógyító és balzsamos szavadban
Mindenkor hő vigasztalást lelünk;
S miként verőfény a kopár mezőre,
Melyet fődött a zordon hólepel,
Ellankadó hitéletünkre lelked
Sugára majd új életet lehel.

Fogadd tőlünk az év e fordulóján
A szeretetnek rózsabimbaját,
Vedd szívesen, szívünk legbelsejéből
A hálaérzet legszebb zálogát.
S midőn kérünk: Szeress továbbra minket!
Az égbe száll Te érted énekünk:
Hogy városunk s egyházmegyénk javára
Tartson meg oh az Úr soká nekünk!

Varázséji Béla.

Szilágyi Dezső.

Hogy Szilágyi Dezsőt elparentáljuk,
arra már nem alkalmas az idő, hiszen
ép ma egy hete halt meg. De ennek a
kiváló férfiúnak az élete megérdemli,
hogy egy kissé elgondolkodjunk felette
s elmulása szinte kényszerít erre.

Ellenfelünk volt ő. Inkarnatus szabad-
elví, de a szabadelví szó alatt nem
annak közkeletű használatát kell érteni.

Nem volt ő sem szabadkőműves, sem
kozmpolita zsidó, sem semmiféle vallás-
nak ellensége. Hogy megcsinálta az egy-
ház politikai törvényeket, az csak az ő
nagy szellemének egy tévedése volt. Mint
kalvinista embertől nem is igen lehetett
várni, hogy a katolikus egyház törvé-
nyeit ismerje s annak jogait a legnagyobb
tisztelőben tartsa. Felőle el lehet hinni,
hogy tévedése jó hiszemű volt. Nem az
Egyházat akarta bántani, de azt hitte,
hogy a nemzeti eszmét, a nemzeti egy-
séget fogja erősíteni azokkal a szeren-
cséllen törvényekkel.

Lángoló lelkesedéssel, vas akarattal
harczott a maga igazáért, de szónoki
erejét tökéletesen más formában érvé-
nyesítette ekkor, mint egyéb alkalmak-
kor. Szilágyi parlamenti beszédeiben
sohasem azt bizonyította, hogy neki van
igaza, hanem csak azt, hogy ellenfél-
nek nincs igaza. Ezért volt beszédeiben
nyers, kiméletlen, csipős, gunyos, szinte
goromba. Az egyházpolitikai viták idején
azonban eltért ettől a szokásától. Nem

bántotta, nem gunyolta a katolikus fel-
fogást, csak azt bizonyította, hogy az ő
terve jó, czélszerű és hasznos. Ez lát-
szólag kis dolog, pedig nem az. Arra
vall ez, hogy Szilágyi nem akarta a
vallást bántani. Nem vette észre, hogy
javaslatai jobban sértik a kereszténysé-
get, mint a mennyire az ő legkimélet-
lenebb fellépése bántotta volna. De
mindenesetre figyelmet érdemel az a
körülmény, hogy Szilágyi szájából soha
senki nem hallott ilyenféle szavakat:
»középkori butaság« »ultramontán« »bi-
gottizmus« »reakció« sat. sat.

Liberalis és kormánypárti volt, de nem
feltétlenül. Csak addig, a meddig meg-
győződése szerint annak kellett lennie
az igazság, a közjó érdekében. Ő nem
volt alázatos, szolgálékú uszályhordozója
semmiféle hatalomnak. A millenium al-
kalmával formális leczkét adott a Koro-
nához intézett kemény beszédjében a
magyar alkotmányról. Pozsonyban a
»Mária Terézia« szobor leleplezésekor a
lehető legerélyesebben védelmezte meg
a magyar parlament méltóságát. Bánffy
Dezsőt egyenesen ő buktatta meg...
pedig ez ugyancsak nehéz munka volt.
Ott hagyta az elnöki széket is a gazdag
fizetéssel, pedig nem volt gazdag ember:

Szilágyi nem volt sem bankdirektor,
sem szatócs, neki nem volt inkompati-
bilitása, ő nem szerzett vagyont, csak...
becsületet. Neki is, mint Deák Ferencz-
nek, akkor volt legnagyobb tekintélye,
mikor már nem volt miniszter. Mint
egyszerű képviselő ugyszólván ő hajtotta
keresztül az új összeférhetlenségi tör-
vényt s a kuriai biráskodást.

Pocsékká tette a Tisza-klikk fondor-
kodásból táplálkozó hatalmát nem valami
különös fegyverekkel, csupán az igazság
erejével. Kevesen szerették, de mindenki
becsülte, sok elleasége volt, de megbir-
kózni nem tudtak vele.

Sok tanulsága van ennek a nagy em-
bernek az életében. Megmutatja, hogy
erős kitartással, alapos tudással, becsü-
letes fegyverekkel egy ember is mi min-
denre képes. Nem kell tehát kétségbe
esnünk a miatt, hogy a magyar parla-

mentben most még oly kicsi (számra nézve) a néppárt. A míg *egyetlen* néppárti ember van ebben az országban, addig az ügy nincs elveszve. Csak várni kell Istenbe vetett bizalommal.

Majd csak eljön a mi Szilágyi Dezsőnk is, ki ismerni fogja az egyház törvényeit s tiszteletben fogja tartani annak jogait; a kinek lesz sok ellensége, de a ki előtt mindenki meg fogja fejét hajtani. Majd csak megjön egyszer a mi Szilágyi Dezsőnk is, a kinek nagysága előtt meghajtja zászlaját minden ellenfele s ez ki fogja korrigálni azt, a mit az első Szilágyi Dezső hibázott.

El fog jönni, mert el kell jönnie.

Az a nép, melyet a Gondviselés ezer esztendő vérzivatarja közt megtartott szabadnak és kereszténynek, nem lehet sokáig rabja a kozmopolita zsidó pogányságnak.

S. K.

A püspöki bevonulás évfordulója.

Ritka ünnepélynek volt színhelye városunk az elmúlt vasárnap, a mikor öméltósága bevonulása évfordulójának előestéjén megszentelte az annak emlékére emelt Szűz-anya-szobrot és a Mária-leányok együletének zászlaját.

Fenségében, méltóságában kápráztató volt ez ünnepély s méltó megisméltődése az egy év előtt történt diadalmas bevonulásnak: nem abban a keretben s más tartalommal, de ugyanazon szent lelkesedéssel tartva.

A felvonulás.

A felvonulás kiinduló pontja a középvárosi leányiskola volt. Pont 5 órakor itt gyülekeztek össze a Márialeányok, *Vogel* Augusztia testvérfőnöknő, *Fialla* Euphrasia testvér az egyület vezetője és dr. *Galcsek* György az egyület igazgatója. Az együletből bizottság ment, hogy meghívják a zászlóanyát, lovag dr. *Rap-*

csak Imréné úrnőt, ki csakhamar több Mária-leány kíséretében megérkezett. A zászlóanya körül félkörbe felállított együleti tagokhoz rövid beszédet tartott az egyület igazgatója, felhívván nekik az ünnepély jelentőségét s a zászlószentelés fontosságát.

Beszélt a zászlóról, melynek egyik oldalán a bold. Szűz anya képe, a másikon az úr Jézus és a bold. Szűz monogramja van a két legszentebb szívvvel, 12 csillaggal koszorúzva. Beszélt a fehér és kék színek szép jelentőségéről.

Ezután ünnepélyes rendben szállottak fel a kocsikra. Minden kocsi két fehérbe öltözött Mária leány ült fátyollal és koszorúval fejkön mintegy kettős fehér liliom. A legelső kocsi-ban az egyület elnökei Friedrich Irma és Siraky Mari kisasszonyok a másodikban Smidt Erzsébet titkárnő és Kvack Karolin az egyület pénztárosnője kisasszonyok, a harmadikban Novotny Margit könyvtáros és Resch Ilonka együleti tag kisasszonyok, utánok a többi Mária-leányok párosan! Heidenreich Boriska, Hornicsek Mária, Köves Emma, Racsek Mária, Ludányi Erzsébet, Fischer Erzsébet, Rada Jolán, Palkó Margit, Szabó Anna, Kovács Janka, Ószi Paula, Ószi Teréz, Fessel Anna, Révész Erzsébet, Biró Anna, Lechóczky Etelka, Csordás Anna, Gáspár Julia, Olajkár Julia, Felek Iona, Bach Hermin, Nagy Rózsa, Szabó Veronka, Pleszan Matild, Melnich Erzsébet, Szili Anna, Wolf Mária, Pozsár Margit, Tobak Erzsébet, Hevér Jozsefa, Havas Veronka, Gubriánszky Anna. Plank Irén, Végül a kedves testvér főnöknő, és Euphrasiatestvér, majd az egyület igazgatója.

Következtek a zászló kis koszorúleányai: Almásy Magdolna, Gindrich Ilonka, Margit, és Böske, Rudnyánszky Johanna és Antika, Schwanfelder Josephin és Marianna, Tragor Mariska és Velzer Aranka hármassával, vánkocsikon a zászló dísz szalagjait tartva.

Legvégül teljesen virággal borított kocsitűnt fel, mintegy óriási virágkosár, melyben a tiszta fehér selyem zászló lehajva feküdt. Mellette ült a sűrű selyemruhába öltözött oltáranya, a zászlóval szemben pedig a zászlóvivője Kiss Irma kisasszony.

A néző közönségen mély megilletődés hatalmas vett erőt, visszafojtott lélekzettel üdvözölték az érkezőket s csak a szemekben sugárzó öröm árulta el a szívek belső érzelmét.

Alig foglalták el Mária leányai helyüket a szentélyben, már is jelezte a „Roskoványi” hangja a Főpásztor érkezését. Az egész káptalan s papsága fogadta őt. A főpásztor megilletődve lépett be a templomba, üdvözölve és tisztelve híveinek ezreitől; de könnyekre fakadt, a mint megpillantotta Szűzanya kis fehér hadseregét csoportosulva zászlójuk körül, melyet az elnök, alelnök és a zászlóvivő vállalkon fektetve tartottak.

Megkezdődött a szent beszéd, melyet dr. *Mil-tényi* Gyula prépost-kanonok mondott a nála megszokott világossággal, népies modorban, szíve mélyéből. Beszédjében fejtegette az ünnepély fontosságát, melynek kettős ugyan dicssugara: Szűz Mária zászlójának és szobrának felszentelése, de egy a középpontja: a Bold. Szűz tisztelete és az ő segédelmébe helyezett remény. Kifejtette a zászló szentelésének eszméjét, megmagyarázta a Mária-egylet célját és eszközeit, majd odafordulva az egyület tagjaihoz, felhívta őket a Szűzanya buzgó tiszteletére, erényeinek követésére és hogy a szent zászlót mindig tiszteletben tartsák és híven kövessék.

Áttérve a szoborszentelésre kiemelte, a mit e szobor hirdet, hogy a Szűzanya mindnyájunknak örömben és búban menedékünk. Járuljunk hozzá teljes bizalommal s imádkozunk ott saját bajaink enyhüléseért, de ne feledkezzünk meg az Anyaszentegyház szenvedéseiről sem, ajánljuk gyakran a Szűzanyának oltalmába az Ő buzgó tisztelőjét, Öméltóságát, kegyes püspökünket, kinek az Isten házáért való buzgóságát már annyi emlék hirdeti. Imádkozunk érte, hogy uralkodása boldog és hosszantartó legyen. Bocsássunk hozzá buzgó imát szegény, sokat szenvedett hazánkért, a mely ügyis az Ő régi, bár most sokak által megtagadott birtoka.

A kik csak beférhettek a templomba, áhitatos hangulattal hallgatták a szent beszédet.

T Á R C Z A

A szeretet főpapja.

A nemzetek örök könyvének, a szentírásnak, nem egy fénytől sugárzó lapja hirdeti a szeretet csodás hatalmát. Maga a legnagyobb szeretet, Jézus Krisztus is, isteni fenségű csodás példájával ragyog századokon és nemzedékeken át az emberiség előtt örökké.

S mégis manapság mintha teljesednék életünkben a szentírás szava, hogy sokaknak szeretete megfogyatkozott, mintha kihalóban volna a szívekből ez a boldogító érzés. Mintha az emberiség nem érne rá arra, hogy szeressen, ezer irányú törekvései, ezer másféle célú hajszoló lázas munkája mellett.

Pedig mennyire csalódunk, a kik úgy gondolkodunk. Mennyire téved a felvilágosodott kor tudományával dicsekvő halandó, mikor a legnagyobb tudományt, a szeretet tudományát ki akarja rekeszteni a szívből, az emberiség lelki világából.

Mint hajdanán prófétákat támasztott Isten az ő népének, hogy útjait megismertesse az emberekkel, annak az isteni szeretetnek, mely a keresztről árasztja el ragyogásával a világot, sokan támadnak prófétái manapság is. Mintegy hangos szavak hirdetői hallgatag tetteikkel is a szeretetnek, a melyre oly égetően szüksége van kivált a mostani sivar világnak.

A katolikus egyház papsága már hivatásánál fogva is elől jár a szeretet magasztos érzésének ápolásában. Fő- és alsópapságunk is teljes tudatával bír a bölcsesség apostolának ajkáról elhangzott nagyszerű nyilatkozatnak, mely a szeretet értékéről szól.

Ime, mindjárt alkalomszerű példája ennek egy főpapunk élete, a ki bár magasztos állásában a legfiatalabbak közül való, de a szeretetben igen elől jár.

Csak egy esztendeje még, hogy *Csáky* Károly gróf, a váci egyházmegye nagybuzgóságú püspöke, elfoglalta püspöki székét s már is oly impozánsul nyilatkozik meg életének, tetteinek jellegzetes sajátága, a szeretet, hogy minden cifra szólamokat hajszoló törekvés nélkül méltán a szeretet főpapjának nevezhetjük őt.

Mussetről mondta valaki, hogy ez az ember a csizmatalpáig merő szív. Mi meg a váci püspökről mondhatjuk el, hogy egész lényében, a maga teljes valójában csupa szeretet. És a szeretet ragyog ki beszédes szemeiből; ez a szeretet sugárzik le arcáról, ez a szeretet fakad fel tettei nyomában, ez a szeretet éltető eleme neki. Virágnak a napfény, mádnak a levegő étheri kékje, a mily szükséges, éppen olyan nélkülözhetetlen ennek a főpapnak a szeretet.

Székvárosába vonulása napján, a múlt évi augusztus hó 5-én, mintha az ősrégi Esztergomból a Duna hatalmas hullámai felett át-

csapódó fuvalom hozta volna hírét Vácra a szeretet főpapjának, ezer és ezer ember olyan őszinte szeretettel, az ünnepélyes fogadtatás hivatalos formáit egészen szétfeszítő közvetlenséggel fogadta őt. Megsúgta a fuvalom az öreg *Nagyszál* tövében levő püspöki város lakóinak, hogy kétszeresen áldott az, a ki hozzájuk az Úr nevében jön, mert szívében a szeretet kifogyhatatlan kincsét hozza nekik.

De hagyjuk a képes beszédet! Ott, a hol a szeretet a maga közvetlen megnyilatkozásaival ragadja meg figyelmünket, nincs szükség a szavak virágos köntösére, hogy gondolatainknak megfelelő lendületet adhassunk. Minden ékes beszédnél szebben beszél a tett. A szeretetből fakadt tett pedig a legszebben.

Már akkor ki volt nevezve, de még nem volt felszentelve püspökké, mikor Esztergomban alkalmam nyílt tisztelkedni nála. Talán nevet se tudta, eladdig soha sem látott s mégis annyi nyájassággal, a szeretetnek oly affektálatlan melegségével fogadott, hogy már akkor boldognak vallottam a váciakat, a kik őt püspökül nyerték.

Azóta pedig tudom, hogy föltevésemben nem csatlakoztam. Ellenkezőleg mindig több és több alkalom győzött meg a felől, hogy határt nem ismerő szeretet férközött be abba a nemes szívébe, melyet a váciak püspöke hordoz keblében.

A kik eléje járulnak, papjai, hívei, szegények vagy gazdagok legyenek, azok mind az-

Zászló szentelés.

A szt. beszéd elhangzása után a Mária-leányok gyönyörű alkalmi zászló-éneket énekeltek:

Szűzek királyné asszonya
Köszöntünk buzgó szívvel
Áldásod add e zászlóra
Áldásod leányaidra.
Im vedd szívünk, ajánljuk azt
Örökre néked híven!
El nem hagyom, el nem soha
Zászlód, Anyám, ígérem!

Ezalatt a főpásztor az oltárhoz járult s az oltáranyával élőkön az egyet tisztikara állott eléje, vállukon tartva a zászlót s a kis koszorús leányok kezükben vákosokon a zászló szalagjai és bojtjai. A többi Mária leányok nagy virágkoszorút tartva zárták be a csoportot, égő gyertyát tartva kezükben. Fenségesebbet képzelni sem lehet ezen jelenetnél. Középen a főpásztor s körülötte mintegy koszorúban az égő lángok, az élő virágok és a Szűzanya gyermekeinek háromszoros koszorúja s mindegyik fény áradt az oltár s csillárok gyertyalángjairól. A látvány maga könnyeket csalt ki a közönség szeméből. Meghatottan lebbentek el az áldó főpap szavai, melyeket az Istenhez intézett a zászlóért s annak követőjéért. Majd megköszönve az oltáranyának, hogy a szent tisztet elvállalta, jelt adott, hogy emeljék fel a zászlót. Szent áhitat szállott a szívekbe, a mint a jelvényeivel és diszeivel ellátott zászló kiemelkedett, hogy lelkesítője legyen mindazoknak, kik köréje csoportosulnak.

Szobor-szentelés.

A félkörök, melyekben a Mária-leányok állottak, most párhuzamos sorokká alakultak. Ezek élén a zászló s jobbján a zászlóanya. A menet megindul a Bold. Szűz szobra elé. Főpásztorunk fölött hat kath. legényegyleti tag baldachinumot tartott. A szobor talpazatán rögtönzött foglalt helyet a káptalan, jobboldalon pedig a felszentelt zászló. A tér tömve volt a hívek ezreivel, a Szűzanyának ajkairól szinte hangzani látszanak a szent beszéd jellegében elmondott szavak: „Oh ti mindnyájan, kik ál-

tal mentek ez úton figyelmezzetek és lássátok, ha van e fájdalom, mint az én fájdalomam.“ Az apostolok utódja odaállt a szobor elé s kitárva kezeit szíve lelke mélyéből mondotta az áldást a Szűzanya szobrára és mindazokra, kik e szoborra csak bizalmas tekintetet is vetni fognak.

A szobor felszentelése után ömeltósága ott a szobor előtt mondotta el a lorettói litániát, melynek végeztével a Mária-leányok énekkara énekelte egy Mária-éneket, mely még a legkeményebb szíveket is ellágyította.

Aztán megkezdve a „Te vagy földi éltünk“-et úgy vonultak vissza a templomba hol a Szent-ség előtt ömeltósága elénekelte a Tantum ergo-t és Genitari t, majd áldást adva az Oltáriszent-séggel, papsága és a Mária-leányok a főoltárhoz kísérték őt Itt főpásztori áldását adva, befejezte a szent ténykedést.

Elvonulás.

A Mária leányok sorfalat képezve a káptalan és papsággal együtt kocsijáig kísérték a távozó Főpásztor. A mint a Főpásztor eltávozott előállottak a kocsi, melyekben a zászlóvivő a zászlóval, a zászlóanya és az egyet elnökei aztán a kis koszoruleányok és Mária-leányok foglaltak helyet sorban. A menet a káptalan utcán és piácson át tért a főutcára, onnét az iskola épületbe.

A teremben beszédet intézett a tagokhoz az igazgató, figyelmeztetve őket, hogy mindig hűek maradjanak zászlójukhoz. A küzdelemben, kísértésben zászlójuk diszere, a Szűz Anyára gondoljanak így, majd öreg napjaikban is lelköknek boldog lesz az érzete, hogy a zászlón nem találnak foltot, melyet magok ejtettek volna rajta. Majd éltetve ömeltóságát a zászlóanyát és a kedves testvéreket, a zászlóanyát otthonába kísérték. Sötét este volt, a mikor szétozoltak s az utca néma maradt.

Tisztelgés ömeltóságánál.

Hétfőn délelőtt a Mária-leányok teljes díszben felvonultak ömeltóságához, hogy megköszönjék kegyét, a zászlószentelést. Ugyanakkor a városbeli hölgyek közül számosan jöttek,

hogy szívük sugallatát követve ők is köszönetet mondjanak a Mária szoborért, a melyből ugyan mindenki, legnagyobb vigaszt mégis csak a női szív merit. A főpásztor az egyet igazgatója következő beszéddel üdvözölte:

Méltóságos Urunk és kegyes jó Atyánk!

Ma van egy éve, hogy kegyes jó Atyánk városunkban alig látott fényben, az öröm, szeretet és bizalom határt nem ismerő nyilvánulása között méltóztatott bevonulni nyája, gyermekei körébe.

A jóságos Isten legszentebb akarata volt, hogy a mikor Méltóságod elérte a földi méltóságok egyik legmagasabb polcát, akkor annak, ki Méltóságodnál is boldogabb lett volna: jóságos édes anyjának már lecsukódtak szemei s nem láthatták diadalútjának fényét; meghidegültek kezei s nem adhatták áldását, mely kísérté volna Méltóságodat dicső pályáján s nem vezérelhették tovább azon az úton, melyen földi élete első lehelletétől fogva vezette Méltóságod által egyedül ismert és teljesen becsült gyöngédséggel és szeretettel.

Igen, édes anyja nélkül, de az ő egész szívével jött Méltóságod közénk! S e szívből magával méltóztatott hozni ugyancsak édes anyjától örökölt s az ő emléke alatt feltékenyen őrzött legbecsesebb családi kincset: a boldogságos szűz Anya és az ő szent Fia iránt való fiúi tiszteletet és szeretetet.

És éppen ebben találjuk Méltóságod főpásztori életének és működésének kulcsát. Alig rövid egy esztendő méltóztatott hívei körében tölteni s máris szebbnél szebb, magasabbnál magasabb alkotások tömött sorai veszik körül és jelölik útját.

Ha keressük a forrást, melyből méltóságod mindezekhez fenkölt eszméit merítette, ott találjuk a boldogságos Szűz iránti fiúi szeretetében. Ez adott erőt a munkában elgyeagült tegjainak, ez élesztette és tartotta fenn nyugtot nem ismerő lázas tevékenységét ez adta meg méltóságodnak azon szép gondolatot is, hogy diadalmas bevonulásának évfordulóját a boldogságos Szűznek fényben ragyogó, művész-

zal a boldogító tudattal távoznak köréből, hogy megismerhették a főpapi szívből szétszűrő szeretetet. Nincs idő, nincs fáradtság, nincs felhalmozott munka és sürgető elfoglaltság, mely őt visszatartaná attól, hogy szeretetéből juttasson azoknak, a kik hozzá járulnak. Ha egyéb nem, egy tekintet, melyet reádv, melletted elmenőben, megérteti veled, hogy olyan embert látsz, a ki szeretetével kész átölelni a világot, a ki szeretetével nem hogy fukarkodik, hanem azzal példátlan pazarsággal bánik.

Megáll az utcán a szegény anyókéval, megveregeti vállát s a szeretet szavaival segít neki hordozni az öreg kor súlyos terhét. Megczirogatja a gyermek hamvas arcát s szeretetének verőfényében sütkezrezn engedi az ártatlan gyermekek liliom-lelkeit. Egyik kezével áldást hint a kisdedekre, míg a másikkal gyöngéden illeti őket, mint a gyermekek leghivebb barátja. Üdvözítőnk cselekedett, mondván: „Engedjétek hozzám a kisdedeket!“

Egyik nagyobb városunkban bérmaúttja alkalmával, egész sereg fehér ruhás lányka hintett útjába virágot. Ajkán áldás fakadt, arcán öröm derengett. A virágot elkerülte, de szerető tekintete állandóan ez ártatlanokra függesztve, mintha mondta volna: titeket szeretlek virágnál kedvesebb lelkek, nem pedig a virágokat! Szép volt, nagy momentumokban gazdag volt ez a fogadtatás, de a maga összességében nem ért fel az egész azzal az egyetlen pillanattal,

mely a szeretet főpásztorának szívéig emelte fel az élje virágot hintő kisdedeket.

Hogy környezete, székvárosa, papsága a szeretet verőfényében sütkezrezn, amióta az isteni Gondviselés őt nekik adta, azt nagyon könnyű megérteni. Más időkben éveken át nem fordult meg annyi pap megyéjéből a központban, mint most egy negyedév alatt látható Vácson. Asztalánál mindegyik talál helyet és valamennyi azzal a meggyőződéssel kel fel onnan, hogy a szerető atya asztalától távozik.

Hanem én cseppet sem csodálkozom mindezekben. Könnyű annak a szeretet magas régióban lakni, a ki lelkét a valódi Szeretet éltető forrásából naponta annyiszor megitatja. Ez a főpap a hit emlőjén táplált igaz bölcsességgel nagyon jól meglátja azt, hogy sivár idők sivár lelkű embereit egyesegyedül úgy boldogíthatja szeretetével, ha a valódi szeretetből táplálja tulajdon szomjas lelkét.

Magasrangú vendégei voltak ebédén nála, Elmondták nekem, hogy mily nagy szívességgel fogadta őket a püspök. De a mi feltétlenül lebilincsel bennünket, így szólt közölök az egyik, a püspöknek az a tapintatos, lelkünket az asztali élvezetek után is felemelő tette, hogy ebéd végeztével házi kápolnájába vezetett bennünket, a hol térdre borulva, az Oltáriszent-ség imádásába merültünk. Nagy meglepetés volt ez nekünk, így szólt a főrangú ur, mert tapintatosabb módon semmivel sem lehetett volna velünk megérteteni azt a köteles hódola-

tot, a melylyel a szeretet Szentségében rejtőző Üdvözítőnek tartozunk, mint a csendes kápolna magányában történt hódoló imádásunkkal.

És ezt a püspök, bárki van nála, mindig megteszi. A fehér asztaltól egyenesen az Úr asztalához vezeti környezetét, hogy imádással rebegeje el a hálás ajak: „Oculi omnium“, mindenek szemei tebenned biznak, Úr Isten!

Mily fényes példája ez a szeretetnek a legnagyobb Szeretet iránt, mily nemes formában való oktatás a legszentebb Szeretet méltánylására!

De ez még nem minden! A szeretettől lángoló főpapi szív nemcsak otthonában merit az üdvösség forrásából, hanem ott is, a hol ezrek indulnak példája után, Székeseházában a hónap minden második vasárnapján szentségimádást tart. Ez alkalommal órahosszáig ül a gyóntatószékben, mint irgalmas samaritanus. Kiosztja az angyalok kenyerét, áldoztat. Megtöri az ige kenyerét, prédikál, még pedig a lelkesedés meggyőző hangján, a szív melegével. Sőt egész egyházmegyéjében minden templomban szentségimádást tartat papjaival és híveivel az év minden napján, úgy, hogy egy örökös imádásban egyesülnek megyéjének hívei a Legszenetebb oltára előtt. Magasztos gondolat, mennyei inspiráció, a mely ily radikális gyógyítószert tud juttatni mindenkinek a kor lelki betegségei ellen. Ime, honnan meríti a szeretet főpapja nagy szeretetét!

Nem csodálom tehát, ha a fegyház szegény

kivitelű s minden általmenőt szent hangutatra keltő szobrával megörökíteni és a „Mária-leányok egylete“ zászlajának felszentelésével megünnepelni méltóztatott.

Mi épen azért jelentünk meg most kegyes színe előtt, hogy halát mondjunk érte. Halát Méltóságodnak első sorban ugyan a mienket, de haláját mindazoknak is, a kik, a mig e zászló foszlányaiban lengeni fog, köréje csoportosulni és a szűz Anyát tisztelni és követni fogják.

Szálljon áldás Méltóságodra mindazok imájából, kik a szűz Anya szobránál majd könyörögnek és enyhületet keresnek.

A mikor a bánatteljes apa gondterhelt fejét, talán az éj leple alatt oda-hajtja a boldogságos Szűz szobrának lábaihoz, hogy gyermekeiért, családjáért könyörögjön. szálljon áldás könyörgéséből Méltóságodra! — Mikor a bú, a fájdalmak által űzött nő, a szenvedő anya e szent szoborhoz menekül, könyeinek minden cseppje legyen áldás Méltóságod jóságos fejére.

Lesz idő, mikor mi mindnyájan a föld alatt pihenünk és Méltóságod is poraiban nyugszik.

De valamint a tenger közepén támadt vihart vagy hullámokat messze mérföldekre jelzik a hullámfodrocskák: úgy hosszu évek után, századok mulva is hirdetni fogják Méltóságodnak a szűz Anya iránt érzett tiszteletét és ragaszkodását azon áhítatfóhászok, melyek más, késő idők mulva, mint apró hullámocskák a szűz Anya lábaihoz érnek, mint foiyamányai azon búzóságnak és tiszteletnek, a melyet a szent Szűz szobrának emelésével hivi szívében keltett.

A mikor e szobor már csak romjaiban fog állani s e romok előtt könyörög a szenvedő a szűz Anyához; és a legszegényebb koldus e romok lábaihoz leteszi munkáját s ott gőnyedten imádkozik, a szenvedőnek elalélt sóhaja s a koldus mankojának tompa zörrenése hangos kiáltásként száll az égbe áldást esdve Méltóságod emlékére.

Mi azzal akarjuk leróni halánkat és köszönetünket Méltóságodnak, hogy a mint Méltó-

rabjait is szeretettel látogatja meg! Nem csodálom, ha az erkölcsi bukás lejtőjén lehullott szánandó embereknek ő a bocsánatot adó mennyei Szeretetet oly igazán hirdeti, hogy tanításának hallatára szem nem maradhat szárazon. Nem csodálom, ha a modern kor eszméinek útvesztői közt bolyongó intelligens világ mindkét nemű tagjait maga köré gyűjtve, lelkigyakorlatokat tart velük: a művelt ember eszme- és kedélyvilágához férköző keresetlen, de annál igazabb szavaival igyekszik feltámasztani a lelkek meghalt hitét s felépíteni a szivekben a Szentlélek templomát. Nem csodálom, ha példájával vonzza és megindítja még a közönyös embert is és gondolkodóba ejti a tagadás, a széksis merev karjai közt hánykódó lelkeket is.

Oh szeretet, minő dicső a Te munkád; oh szeretet, milyen bámulandó a Te hatalmad!

Rövid egy esztendőnek egy ember körül fonódó eseményeit akartam rajzolni eme halvány vonásokban. A szeretettől áthatott szív áldásos működését kívántam megvilágítani azok előtt, kik a papokban, sokszor még a főpapokban is, nem ismerik fel annak az isteni Szeretetnek a tanítványait, a ki így szól: „Ignem veni mittre in terram“, tüzet bocsátani jöttem a földre. Adja a szeretet Istene, hogy a szeretet szent tüze — ily fényes példa nyomán — lobbajon lánggra millió meg millió szívben!

Szeretet főpapja, üdvözöl a szeretet!

Scriptor.

ságod nekünk akart örömet szerézni a boldogságos szűz Anya tiszteletének emelésével, legyen nagy öröme Méltóságodnak hivi buzgóságában, a szűz Anya védje és vezérelje legszentebb főpásztori munkájában, hiviének tisztelete, gyöngéd ragaszkodása, odaadó szeretete vegye körül Méltóságodat s enyhítse nehéz főpapi gondjait! Nemesak Méltóságodért, de még inkább mi magunkért esedezünk, a mikor könyörgünk, hogy a jó Isten a szűz Anya közbenjárására nem éveken, hanem sok évtizedeken át boldogságban tartsa és éltesse!

Öméltósága meghatottan válaszolt majdnem egy negyedóraig tartó beszédben, a melynek ez volt az eszmemenete:

Kedves Fiam! eszembe juttattál elmúlt életemből oly vslamit, a mire nem szívesen, mert mindig fájdalommal gondolok. Boldogult édes anyám, a mikor a halállal erősen vivódott, azt mondta nekem: kedves fiam, nem tudok meghalni a mig püspöknek nem látlak. A halál azonban erősebb volt óhajánál, hatalmába kerítette s megölte őt. A jó Isten akarata az volt, hogy nem láthatott engem, mint püspököt. Nyolcz éve van annak. Most már az vagyok, a mit anyai szíve annyira óhajtott! De nem tudom, mit érzett volna ha látott volna most nemesak külső fényben, méltóságban, hanem mindazzal, a mi lelketem eltölti: sok gondal, örömmel, búmmal!

Színházba nem jártam! de másoktól hallottam, hogy van egy darab, a melynek az a címe: Próbaházasság. Ilyenek valóságban is vannak. A próba sokszor rosszul sikerül. Csakhogy azon segíteni nem lehet!! Mert, a kiket az Isten egyszer össze kötött, azokat többé elválasztani nem lehet. Én is egy év óta vezetem az egyházmegyét, egy év óta valom jegyesemnek az én hiviim közönségét, egy év óta élek szent frigyben az én jegyesemmel: lelki gyermekeimmel. S ezen egy évet szintén püspökségem próba évének mondhatom. Ha ezen egy évi próba időt vizsgálom s kérdezem: milyen volt az, bolog-e vagy boldogtalan? Eszembe jut számtalan álmatlan éjjelem, a melyeken enyhület helyett gondok, nehéz, súlyos gondok rajzottak körül, lelki küzdelmeket állottam ki fekhelyemen, könyeimel áztattam azt a helyet, melyen a napi munka után megkönnyebbülést véltem, hogy találok! De mindennek dacára, ha kutatom, vajjon boldognak nevezhetem-e helyzetemet s a viszonyt a melyben hiviimmal vagyok, azt kell mondanom, hogy boldog volt ezen év és bizom Isten kegyelmében, hogy boldog lesz a többi is!

Főpásztori kötelességem tudata, segítve az Isten kegyelmével, erőt adott bágyadt tagjaimnak, érzem, hogy szellemem hatalmába kerítette testemet, annak nagyobb energiát és kitartást kölcsönöz. Érzem, hogy elszántabb, rendületlenebb vagyok cselekedeteimben s mindenre kész az én hiviimért, kész még arra is, hogy vérem ontsam üdvükért!

De ez évből azt a lelketem felemelő másik tanulságot is merittem, hogy a miért annyit könyörögtem a jó Istenhez, megvalósult: hiviim megértének, birom bizalmukat, ragaszkodásukat, szeretetüket. Ezt szavaikból és szemekből olvasom ki! Ha rövid egy év alatt ily szeretettel vesznek körül, akkor bizom, hogy ha még többet teszek, hiviimért, ugy ezen ragaszkodásuk még erősebb s áthatatosabb lesz. S akkor övök teljesen az én életem s kész vagyok értök feláldozni ha kell még életemet is!

Erre főpásztori áldását adva a jelenlevőkre, öméltósága visszavonult.

Ez volt az ünnepély utolsó pontja: lélekemelő és megható egyaránt.

A főpásztor szavai a mily mélyen atyai szívéből törtek elő könyeivel együtt, úgy a hallgatók szívébe is mélyen estek, maradandó nyomokat hagyva azokban.

Megnyilt a főpásztor szíve egészen gyermekei előtt s láthatták benne ragyogó színben legszentebb szándékait, óhaját, akaratát átszöve atyai gyöngédséggel, szeretettel.

Fáj az ember szíve, hogy ennek is vége van. Mikor lesz majd olyan ismét? Kérdezik sokan. Talán soha. Mi bizunk, hogy lesz és pedig nem sokára, a mikor majd a város leányainak példája után indulva az ő fiai is sorakoznak a Szűz Anya zászlója alá. Az ország minden részében a legnagyobb és sokkal nehezebb körülmények között élő gymnasiumokban alakulnak a tanuló ifjúság Mária-kongregációi. Vác ezben nem fog maradni utolsónak. Adja Isten, hogy minél előbb teljesüljön reményünk.

J.

Városi közgyűlés.

Mult vasárnap tartatott meg városunk augusztus havi rendes közgyűlése, melyen a szabadságon levő polgármester helyett *Korpás Márton* városi tanácsos elnökölt. A városatyák nyilván a nagy hőiségre való tekintettel nem nagy számban vettek részt, mintegy 40-en voltak és a 16 pontból álló tárgysor gyorsan letárgyaltatott.

A közgyűlés megnyitása után a jegyzőkönyv hitelesítésére dr. Freysinger, Gindrich, dr. Franyó és dr. Morlin küldettek ki.

Agócs János nagyadót fizető városi képviselő elhunyt felett a képviselő testület részvétét jegyzőkönyvbe iktatta és arról a rokonságot értesíteni rendelte, helyére *Perlusz Ignác* nagyadót fizető hivatott be.

A május és június havi pénztárvizsgálatról szóló jelentés, a m. kir. földművelésügyi ministerium köszönő leirata, a gazdasági munkás- és cselédségélyző pénztár javára megszavazott 100 korona alapítványért, valamint az alispáni leirat özv. *Kresák Ferenczné* meghaltalmazottja dr. *Kresák Pál* törvényszéki aljegyző bejelentése tárgyában tudomásul vétettek.

A nagyadót fizető városi képviselők 1902.-i névjegyzékének összeállítására kiküldött bizottságba a beteg *Nikitits Sándor* helyett *Udvardy Kálmán* választatott be, továbbá *Kraker Kálmán*, *Friedrich Alajos* és *Fóti Gyula*. *Skultéty Mátyás* városi számtiszt árva érdekében, a tanács, tekintettel nevezettnek 16 évi érdemdús városi szolgálatára, indítványozta, hogy 25 éves vak *Mari leánya* mint munkaképtelen élethossziglan, 19 és 15 éves két leánya pedig 24 éves korukig, 13 éves leánya pedig 20 éves koráig vagy férjhezmenetelükig havi 10—10 korona segélyben részesüljenek, a mit a közgyűlés egyhangúlag elfogadott. *Tokody Lajos* volt önk. tűzoltó emlékére a közgyűlés 200 korona alapítványi összeget szavazott meg, továbbá engedélyt adott a püspöki uradalom intézőségének, hogy dr. *Rapcsák Imre* udvari orvos lakásához, valamint a székesegyházi sekrestye és a postahivatal között távbeszélő vezeték építtethessék. A városi nagyszínház épületének ez év végén lejáró s *Weiner Ignác* czal további 3 évre, megkötött bérleti szerződés jóváhagyatott, a kis *Fürge* csavargózós 2544 korona 16 fillér javítási költsége pedig rendkívüli kiadások fejében megszavaztatott.

A szövőgyár a telepéről a *Zichy* utcánál levő városi csatornához 251 folyóméter hosszú 30/45 cm szelvényű csatornát óhajjt építeni 2654 korona költséggel. Tekintettel a majdan ott történő parcellázásra, a városi tanács azt ajánlja, hogy ezen szelvényű helyett egy 50/75

em szelvényű csatorna építtessék oly módon, hogy a többletköltséget a város fizesse meg. A közgyűlés a tanács javaslatát elfogadta és neki a pénzügyi bizottsággal egyetemben a felhatalmazást megadta, hogy a csatornát a nagyobb szelvényűvel megépíttesse és pedig a többletköltségnek (1700 K 20 fill.) a város terhére való kiutalványozása mellett.

Bauer Mihály telekátengedése ügyében a közgyűlés nem határozott, mivel a képviselők nem voltak kellő számban jelen. Kitzetett a jövő közgyűlésre.

A múlt évi köz-, szegény-, közigazgatási lét-, kórház-, közmunka-, árva- és árvaletét pénztári számadásokat a pénzügyi bizottság átvizsgálta és rendben találta, a mit a közgyűlés tudomásul vett.

Löwinger József városi képviselőnek a következő ügyben benyújtott kérését tekintettel arra, hogy a város a legutóbbi időkben ügyis nagyon jelentékeny összeget fordított a Széchenyi utca kövezésére s így méltányos, hogy a kérelmező is hozzá járuljon a közérdek viseléséhez, a pénzügyi bizottság javaslata értelmében nem teljesítette a közgyűlés.

Egyéb tárgy nem lévén a közgyűlést az elnök köszönetet mondván a megjelenteknek, 3/4 4 órakor bezárta.

A váci államtisztviselők értekezlete.

A váci államtisztviselők Helc Ferencz jbiró elnökle alatt múlt hó 24-én tartották meg második értekezletüket fizetésük javítása érdekében.

Mindenekelőtt a kilenczes bizottság számolt be működésének eredményéről, a mit az értekezlet köszönettel tudomásul vevén: felkérte a 9 es bizottságot, hogy működésében továbbra is megmaradjon és az államtisztviselők országos mozgalmát ezentúl is figyelemmel kísérje és a váci államtisztviselőket szükség esetén újabb értekezletre is hívja össze.

Elhatározta továbbá, hogy miután az államtisztviselők ezen országos mozgalmát a *tordai* államtisztviselőknek köszönhetik, a kik nem kimélve fáradságot és költséget, harczba mentek valamennyiük érdekében, egy üdvözlő átiratban értesítendő, hogy a váci államtisztviselők is csatlakoznak a mozgalomhoz és alapjában ugyanazon kívánalmakkal lépnek elő, mint a tordaiak.

Az államtisztviselők által Bpsten f. évi szept. 21. 22. és 23. napjain tartandó országos kongresszuson a váciak is résztvenni óhajtván: ezek képviselőikül Helc Ferencz járásbiró, Zádory Lajos kir. adótárnok és Bihary Károly s.-n.-intézeti tanár kérték fel.

Ezekután a 9-es bizottság előterjesztése, majd többeknek indítványai folytán a következőkben foglalták össze a váci államtisztviselők a kívánalmaikat:

1. Sürgősen alkottassék megfelelő szolgálati pragmatika.
2. A m. kir. államtisztviselők fizetése az osztrák állami tisztviselők fizetésével, lakbére pedig a katonai lakáspénzzel legyen egyenlő.
3. A fokozatos előléptetés legvégső határa 5 év legyen.
4. Az államtisztviselők köteles szolgálati ideje — úgy mint a tanároké — 30 év legyen.
5. Az özvegyi nyugdíj és az árván maradt gyermekek nevelési pótléka fölemeltessek és a nevelési pótlék már egy gyermek után is járjon.
6. A tisztviselők temetési járuléka minden körülmények között — még ha nőtlen is — kiadassék.

7. A pénz- és anyagkezelő tisztviselőktől kívánt óvadék töröltessek.

8. Költözködési, áthelyezési költség újabb kinevezés esetén is járjon.

9. Hozassék be az általános vasárnapi munkaszünet.

Végül kimondották, hogy ügyük jóakarató támogatására felkérjük a váci kerület országgyűlési képviselőjét.

Ez értekezlet, melyen a váci államtisztviselők majdnem mindegyike részt vett, d. u. 6 óratól este 1/2 9 ig tartott.

K. S.

Városi és vidéki hírek.

= **Szentségimádás. Folyó hó 11-én vasárnap az Oltáregylet szentségimádása a szokott rendben lesz megtartva.**

Szombaton délután 5 órától kezdve megyés püspökünk ömeltósága a Székesegyházban fog gyóntatni, több lelkiatyával együtt.

A közeledő Nagyboldogasszony ünnepeire való tekintettel, remélhetőleg még a szokottnál is többen fognak járulni a töredelem szentségéhez.

= **Tisztelgések főpásztorunk ömeltóságánál.** A hét folyamán ömeltóságánál tisztelegtek *Bulics* budakeszi esp.-pleb., *Genzor* József nőfincsi pleb., *Sierstorpf* Henrik gróf felesége, született Schaffgottsches grófnővel s két leányával és *Sierstorpf* Sándor gróf szokolai nagybirtokosok, *Bodonyi* János szendehelyi plebános, *Wimmerth* Béla nagykatái káplán, *Kozma* István vecsési káplán, kik mindnyájan egyuttal ömeltósága főpásztori asztalának szívesen látott vendégei voltak.

= **Uj esperes.** A Csajka Lajos, törteli esperes-plebános elhunytával megürült szolnokkerületi esperesi tisztségre *Lévay* Mihály közszeretben álló abonyi tanfelügyelő plebánost nevezte ki Püspökünk ömeltósága. Gratulálunk.

= **Jegyzői kinevezések.** Az üresedésben levő egyházkerületi jegyzőségeket a hét folyamán töltötte be megyés főpásztorunk. Az eceghi kerületbe *Nagy* Lajos a gödöllői kerületbe *Kemény* Géza, a nagykatái kerületbe *Mócza* Imre, az ujszászi kerületbe *Pálinkás* Antal neveztetett ki jegyzővé.

= **Uj plebánosok.** *Igaz* Péter volt csécei lelkész irsai plebánossá neveztetett ki. A nándori plebániát pedig *Rófusz* Gábor ott helyi adminisztrator nyerte el.

= **Egyházmegyei hírek.** Az üresedésben levő törteli plebánia ideiglenes vezetése *Hainiss* Dezső czeglédi káplánra bízott; a csécei plebániáé pedig *Ribárik* István, eddig irsai adminisztratorra. Kápláni minőségben áthelyeztettek *Altrichter* Ferencz Romhányból Szentésre, innen *Sisa* Imre Czeglédre, *Hillenbrand* Mór újmises Romhányba.

= **Személyi hírek.** Városunk közszereztben álló Sándor bácsija, *Nikitits* Sándor ügyvéd hála a mindenhatónak és az orvosi tudománynak már annyira javult egészségében, hogy most a napokban már nyaralni is mehet. Hallomásunk szerint a pozsonymegyei kies fekvésű Magas falvára utazik el a napokban üdülni. Adja az ég Ura, hogy nem sokára ismét teljes erőben és egészségben üdvözölhessük körünkben, a mi általánosan szeretett Sándorbátyánkat.

= **Adományozás.** *Zradula* Etelka k. a jelentése szerint egy névtelen vidéki nemes szívű adakozó 54 kiló kenyeret küldött a Szt. Antal szegényei részére azon kijelentésével, hogy ezen adományát minden héten ismételni fogja. Mácsáról pedig kenyér, liszt és vászon adományban részesültek a szegények. Mindkét

adakozót jutalmazza meg az ég hatalmas Ura nemes szívű sugallatának e szép tetteért.

= **Uj tanítónő.** A vallás- és közokt. miniszter a legutóbbi hivatalos lap szerint *Fedor* Irént a lupényi (Hunyadmegye) állami elemi iskolához tanítónővé nevezte ki. Gratulálunk!

= **A siketnéma intézet 100 éves jubileuma** alkalmával leleplezendő *Ferencz király* és *Cházár* András az intézetnek nagynevű alapítóinak szobrai javában készülnek Budapesten Strobl szobrász műtermében. A mint hallottuk, Cházár szobra már bronzba van öntve, Ferencz király szobrát pedig most faragják márványból.

= **A kath. legényegylet nyári mulatsága.** f. hó 18-án lesz a lövöldében megtartva, mely iránt már is nagy az érdeklődés városszerte, — a mi nem is megy csoda számba, mert köztdomású, hogy a legényegylet által rendezett mulatságok szoktak a legjobban sikerülni városunkban. Ez alkalommal, hogy a léleknek is adjon tápot, *Szigligeti* „Dallos Pista” czimű vigszínművét adják elő a derék, szorgalmas, lelkes legényegyleti tagok.

= **A siketnémák** váci kir. országos intézetének az elmúlt évi értesítője most jelent meg, a melyben *Borbély* Sándor igazgató ezen humánus intézetnek mult iskolai évének lefolyását közli.

A közel száz oldalas értesítőből láthatjuk, hogy az intézetnek a mult évben 164 növendéke volt, a kik közül kettő évközben elhunyt és az év végeztével, mint önmagát fentartani tudó iparos, nyolcz távozott az életbe, az az inkább az idén nyolczat adott vissza a társadalomnak fáradságot nem kimélő tanerőinek buzgósága által.

Továbbá felhívja az értesítőben a szülőket, hogy a jövő tanévben szeptember hó 1-én történnek a beiratások, a melyre a 7-ik évet betöltött, de még a 10-ik évet túl nem haladt mindkét nembeli gyermekek valláskülönbség nélkül, a keresztlevél, a gyermek siketnémaságát igazoló tiszti orvosi bizonyítvány, oltási bizonyítvány és hatósági kimutatás a családi és birtokállapotról bizonyítványokkal hozandók el. Az orvosi és a legutolsónak említett bizonyítványok csak az intézet igazgató-sága által kiadott blankettákra irandók, a melyeket az igazgatóság szívesen küld el az e miatt hozzáfordulóknak.

Az alapítványi helyek közül ez idén csak a *Benedek* Ferencz a bejáró növendékek segélyezésére szolgáló, a vallás- és közokt. miniszterium kegyurasága és a két *Röck-Szilárd* Budapest székesfőváros polgármestere kegyurasága alatt állók vannak üresedésben. A kérvények az igazgatóság útján küldendők be, a fent nevezett kegyuraságokhoz czimezve.

= **Ellenőrzési szemle.** Az ideai szemle *Vácson* a helybelieknek szept. 30-án, — az *Acsa*, *Csővár*, *Vácduka*, *Kisnémedi*, *Galgamácsa*, *Püspökhatvan*, *Püspökszilagy*, *Galgagyörk* és *Veresegyház*-belieknek okt. 1-én —, a *Váczhartyán*, *Csomád*, *Dunakesz*, *Tót-Erszentmiklós*, *Váczkisujfalu*, *Váczrátot*, *Szöd*, *Váczbottyán* és *Zsidóbeliek*nek pedig okt. 2-án lesz. Az utóellenőrzési szemlét a vácz-városi és vácz-járásbeli szemlekötelesekre nézve nov. 25-én fogják megtartani.

= **Adomány.** Pestvármegye a milleniumi alaphól a helybeli siketnéma intézet segélyezésére tanulóinak segélyezésére ötszáz koronát adományozott

— **A Röntgen sugarak az orvosi tudomány szolgálatában** mily hasznos szolgálatot teljesítenek, láthattuk egy f. hó 3-án történt szerencsétlenségéből, melynek szín-

helye a városunkban levő Reitter-féle kocsigyár volt. Ugyanis Kisák János munkás, ki gőzkalapáccsal dolgozott, a hatalmas ütések következtében egy kipattanó tüzes vas-szilánk által a baloldali negyedik borda alatt egy 4 cm. mélységű sebet kapott, melyből a bent rekedt vas szilánkot veszélyes volta miatt a pesti Rókuszházban vették csak ki, miután előbb az életveszélyesen megsebesült embert Röntgen sugarakkal megvizsgálták, melyek a súlyos sebesülést okozó vasdarab nyomára vezették az operáló professzorokat. A műtét hála Istennek szerencsésen sikerült olyannyira, hogy a szerencsétlenül járt munkás pár hét múlva ismét munkába állhat.

= **Nagy elismerés** és köszönet illeti Vác város főkapitányát és biztosát, a kik a legnagyobb buzgósággal iparkodtak vasárnap a zászló és szoborszentelés alkalmával a rendet fentartani. A mi dicsérefükre legyen mondva teljesen sikerült is.

= **Csajka Lajos temetése.** Mult hó 31-én volt a történelmi esperes-plebános temetése. Dacára a nagy munkaidőnek, rengeteg nagy volt azok száma, kik az egész vidékről összeseregelve, könyezve kísérték a halottat utolsó lakhelyére. A temetést Gyurinka Antal nagykőrösi kiérd. esperes-plebános asszisztenciával végezte. A sirnál Léway Mihály abonyi plebános, a költő-pap búcsúztatta szívből jövő fájdalommal szavakkal. Szem nem maradt köny nélkül. — Ny. b.!

= **Hirdetmény.** Vác város területén megállapított sertésvesz közhírré tétele tárgyában. Végzés. A rendőrkapitányi hivatal által ezennel közhírré tételik, hogy Vác város területe és határa a további intézkedésig zár alá vétetett. Sertésnek a város vagy annak határa területéről hatósági engedély nélkül bárhová is való elszállítása szigorú büntetés terhe alatt tilos, míg ellenben vészmentes helyről marha-levéllel egészséges sertést kocsin magán használatra a város területére be lehet hozni. Megtiltatik továbbá henteseknek a sertés hizlaldákba bemenni és a sertés hizlaldából a másikba való átjárás. Sertés-piacz vagy vásár a zárlat tartama alatt nem tartható.

= **Érdekes házassági statisztika az állami anyakönyvi hivatalból.** Egyik munkatársunknak ügybuzgósága folytán sikerült az alant közölt érdekes kis statisztikát megtudnunk, melyet érdemesnek tartunk arra, hogy m. t. olvasóinknak is tudomására hozzuk. Ugyanis a mióta a m. kir. állami anyakönyvvezetőség fennáll városunkban, eddig tekintet nélkül a valláskülönbségre 1895. október hó 1-étől a mai napig 773 pár lépett házasságra, kik közül mind a nőlegény és menyasszony, mind pedig a két házassági tanú 241 párral együtt megtagadták a házassági anyakönyv aláírását. Ha pedig utánna nézünk egy kissé jobban, úgy láthatjuk, hogy évről-évre jobban szaporodik azok száma, kik az aláírást megtagadják. Pl. 1895-ben, mikor az állami anyakönyvvezetés életbe lépett, 31 pár közül csupán 7 tagadta meg, vallási meggyőződésükre való hivatkozással az aláírást, már 1896-ban 135 közül 35, úgy növekedett a derék igaz katolikusok száma 1897-ben, hol már 134 közül 44-en, 1898-ban pedig 124 közül az eddigiek között a legnagyobb szám 69-en, 1899-ben a 125 közül 53-an, 1900-ban már csökken ismét, 126 közül 51-re, az idén pedig 98 egybekelt pár közül 35 tagadta meg az aláírást.

= **Mozgalom** indult meg a helybeli ipartestület tagjai körében, a kik azt kívánják,

hogy ezen testület olvasztassék be a kerületi ipartestület kebelébe azaz hogy államosítsassék, mert így mint külön testület nem bírják azon nagy terheket viselni, a melyek rájuk sulyosodnak. Ezen mozgalom teljesen helyes, mert ezen alig pár száz szegény iparosokból álló testület, hogy birta mindezeideig azt a sok tisztviselőt fizetni, önön magát fentartani mindenkiben csodálkozást kelt, mert ez csak igen nagy áldozatok révén sikerülhetett, a melyet pedig számtalan szegény sorsú iparos csak a legnagyobb nélkülözések közt birt meg hozni. Azért őszintén kívánjuk, hogy ezen mozgalom a felsőbb fórumnál a kívánt eredményt elérhesse.

= **Köszönet.** A szt. Vincze egyesület javára befolyt a perselyekben: a kegyes alapítványi hivatalban 32 K 80, a Győryne-féle kávéházban 9 K 86, Blázsovits János cukrászdájában 7 K 20, miért hálás köszönetet mond az Egyesület elnöksége.

= **Két hirtelen halál.** A pálinka ez a népbutító, lassan ölő mérge két embert ölt meg f. hó 5-én. Bódi Pál őspolyacs, hol a Tragor sarkát támogatta, hol ivott és akkor őt támogatta a Tragor sarok f. hó 5-én d. u. 6 órakor berúgva támolygott a Káptalan-utcán rég megszokott sarka felé. Mielőtt elérhetné volna, a rendőrök bekisérték és elhelyezték a hűvösön, hogy kialhassa magát. Reggel hasonló társai eltávoztán, a börtönőr őt is fel akarta kelteni, de a szerencsétlen már meg volt halva. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy az alkohol ölte meg. Hajdu Istvánnak is ily gyászos vége lett a pálinkától. Alaposan berúgott és Bartos Béla telkén eldőlt. Fel sem kelt többé, mert reggel a rendőrök halva találták. Mikor lesz Váczon alkohol ellenes társulat és mikor szűnik már meg a részeg emberek kóborlása utcáinkon?

= **Dunába fúlt.** Ismét egy áldozata van a szabad Dunában való fürdésnek. Bariczki József, Kozma Lajos sütőmester segéde f. hó 6-án d. u. 2 órakor fürdés közben a Dunába fúlt. Holttestét még eddig nem sikerült kifogni.

= **Elveszett gyűrű.** Krieger József váci lakos folyó hó 6-án jelentést tett a rendőrségnél, hogy egy fél hónappal ezelőtt, július 16-án 34 korona értékű arany pecsétnyomó gyűrűjét valaki ellopta. A jól elkészített följelentés után a rendőrség megkezdte a nyomozást.

= **Lopás a Pannónián.** Farkas József budapesti lakos f. hó 6-án Váczon keresztül utazván, reggel 7 órakor megszállt a Pannónián. Egy valaki nadrágja zsebéből 3 korona 6 fillér készpénzt és egy hajtós tárczát ellopt. A kárvallott rögtön jelentést tett a rendőrségnél, mely egy fél óra letelte után el is fogta a tettest Adamka István személyében. A tolvajnál úgy a pénzt, mint a tárczát megtalálták. A rendőrség az ügyet további eljárás végett áttette a járásbíróhoz.

= **Egy berúgott érsekújvári.** Kollár János érsekújvári illetőségű mindig szomjazott, de meg volt az a jó tulajdonsága, hogy csak akkor ivott, ha szomjas volt. Nagyon természetes, hogy mindig be volt rugva. F. hó 4-én d. u. 2 órakor ismét megszomjazott és betért a Csillagra pálinkázni. De miután már előbb is szomjas volt, nehogy még részegebb legyen, nem kapott inni. Ekkor a Plistil féle sörházba támolygott be, hol oly nagy háborúskodást csinált, hogy rendőröknek kellett közbe lépni. Arra ment Csepregi János ácssegéd, ki azt hitte, hogy nem Váczon, hanem kincses Kolozsvár városában van és ütni kell a rendőröket, pártját fogta a részeg Kollár-

nak és kikezdett a rendőrökkel. De miután rőndnek Váczon és muszáj lönnyi, a rőnderek úgy a berúgott érsekújvárit, mint a váci protektort bekisérték. A rendőrkapitány, a részegvédő ácslegényt tetemes pénzbírsággal sújtotta, a részeg pedig haza tolonczoltatta illetőségi helyére.

= **Pap Béla** volt kósi kántortanító a már egy izben párévvvel ezelőtt kigyógyított elmébaj ismét kitört olyannyira, hogy a mult napokban kénytelenek voltak hozzátartozói őt az angyalföldi országos tébolydába vitetni.

= **Öngyilkosság.** F. hó 6-án d. e. 8 órakor a Diadal-tér 1. szám alatti házban ifj. Gyeney János halántékon lőtte magát és azonnal meghalt. Egy lövést feleségére is tett a szerencsétlen ember, de szerencsére nem talált. Az öngyilkosnál három levelet találtak, melyek közül egy anyósának özv. Veszely Károlynénak, egy sógorának Góts J. Viktornak, a harmadik pedig Horthy Ödön földbirtokosnak volt címezve. A megejtett vizsgálat kiderítette, hogy végzetes tettét pillanatnyi elmezavarban követte el a szerencsétlen ember.

= **Előfizetés—hitelbe.** Az a nagy verseny, a mely a folyton szaporodó lapok között kifejtett, lehetővé teszi azt is, hogy a nyájas előfizető hitelbe rendelje meg a lapot. Az ilyen hitelnyújtás ötlete egy erdélyi gazdasági lapé, a mely az olvasó közönséggel azt tudatja, hogy hitelbe is küldi az ujságot. A ki ezt a lapot megrendelni akarja, annak nem kell előfizetni. Teljesen elég ha megrendeli és kijelenti, hogy ekkor vagy akkor fizet. Arra sincs szükség, hogy a fizetés napját pontosan meghatározza, mert a lap kiadó hivatala azzal az ígérettel is beéri, hogy a megrendelő aratás után, szüret vévén, vagy a kukoriczatérés ideje táján küldi be a díjat. Most már nincs más hátra, mint az, hogy az olvasók azt is kiköthessék, hogy a pénzt csakis jó termés esetén fizetik meg, vagy hogy az előfizetési díj csak az esetben egyenlítendő ki, ha a hitelben olvasó úr főnyereményt csinál.

= **A gyermek jóléte** minden szülőnek és nevelőnek legnagyobb gondját képezi. Ennek előmozdítási és fentartási módja pedig igen egyszerű — lehetőleg sok mozgás a szabad levegőn és természetes táplálkozás. A táplálkozásnál a mindennapi szükségletek és szokások határoznak. Reggel és délután minden esetre a legjobb ital a tej, de nem ritkán elundorodik tőle a gyermek s állandóan sem viseli el mindég. Ehhez létezik azonban egy újszólván fenséges pótlék, a Kathreiner-féle Kneipp-malata kávé, a mely erősen készítve és a teje adva, kellemesség, mindinkább megfelelőbb iz, egészségi hatás és erősödés tekintetéből ideális italt képez, nemcsak gyermekeknek, hanem mindenkinek, nevezetesen asszonyoknak, ideg- és gyomorbetegségeknél stb. is, a kiknek csillapító és egyuttal tápláló italra van szükségük. A Kathreiner-féle Kneipp-malata kávének ezek az előnyei ma már világszerte ismeretesek. Ez a pótkávé a legtöbb családban mint pótlék a babkávéhoz használatik, a melynek káros hatását megszünteti, izét enyhébbé és kellemesebbé teszi. Ezért egyetlen család asztaláról sem szabadna hiányoznia, mert felülmulhatatlan módon magában egyesíti a babkávé kedvelt izét, a malatának az egészségre nézve oly jótékony hatása tulajdonságaival. A mit egy gondos háziasszony napi szükség-cikkeinél csak megkívánhat, egészséget, jó izt és takarékoskosságot, mind azt feltalálja a Kathreiner-féle Kneipp-malata kávé használata által.

Szivattyúk MÉRLEGEK,

minden neme házi és nyilvános célokra, a mezőgazdaság-, építkezés- és iparnál.

Csővek, tömlők, csapok stb. stb.

Szivattyú- és gépjáratási betéti társaság

Embermérlegek mérlegek ház használatra.

W. GARVENS, WIEN, { I. Schwarzenbergstrasse 6.
I. Wallfischgasse 14.

Kapható technikai és gépüzletekben, kútkészítőknél stb.

Arjegyzék ingyen és bérmentve.

Brady-féle Máriaczei gyomor- és bélbetegségekben.

Nélkülözhetetlen és általánosan ismert házi és népies szer.

Étvágytalanságnál, gyomorgyengeségnél, nehéz légzésnél, felfújtság, savanyú felbőgés, kólika, gyomorégés, felesleges nyálka elválasztás, sárgaság, hányási undor és hányás, gyomorgörcs, nehéz székelés és dugulásnál.

Továbbá főfájás, étel és itallal gyomor túlterhelésnél, giliszta, máj és aranyeres bántalmaknál többször kipróbálva.

Fentnevezett betegségeknek évek óta a **BRADY-féle Máriaczei gyomor- és bélbetegségek** a leghatásosabbnak bizonyultak. Mit százai a bizonyítványoknak igazolnak.

Bevásárlásnál egyenesen **BRADY-féle Máriaczei gyomor- és bélbetegségek** kérendők s különösen ügyelni kell a főnti védjegyre és aláírásra, valamint arra is, hogy a régi hírneves **valódi Brady-féle Máriaczei gyomor- és bélbetegségek** üvege 40 kr., kettős üveg 70 kr., míg a nem valódi, utánzott és kevésbé értékeset olcsóbb áron, többnyire 35 kr.-ért árulják.

Központi szétküldés **BRADY KÁROLY**, Apotheke zum »König von Ungarn« Wien, I. Fleischmarkt 1.

Főraktár **Török József** úrnál Budapest, VI., Király-utca 12. szám.

A BRADY-féle Máriaczei gyomor- és bélbetegségek valódián kaphatók: Vácson: Ursziny Arnold gyógyszer-tárában; **Aszódon:** Dózsa A. gyógyszer-tárában; **B-Gyarmaton:** Cserevnyák Gy., Kánitz Ödön gyógyszer-tárában; **Gödöllőn:** Cs. és kir. udvari gyógyszer-tárában; **Ipolyságon:** Berkó István gyógyszer-tárában; **Pomázon:** Kubiny K. gyógyszer-tárában.

Aki biztosan jó és tiszta csokoládét óhajt, vásároljon

Suchard-Csokoládét.

Ezen régtől fogva ilyenek beigazolt, legjobb hírnevű áru gondosan van elkészítve, tisztasága garantálva s világszerte kedveltségnek örvend.

Mindenütt kapható.

Ház és szőlő eladás.

Atilla-utca 8. szám alatt levő ház és a bácskai hegyen fekvő szőlő szabad kézből eladó.

Értekezni lehet Olaj Ferencz Konstantin-teri hentesüzletében.

Üzleti értesítés.

Boldogult atyám, néhai **Terpitz Károly** arany- és ezüstművesnek 50 év óta fennálló üzletét átvevén, van szerencsém a nagyérdemű közönségnek becses tudomására hozni, miszerint ezen szakmába vágó mindennemű munkák pontos és jutányos árért való elvégzésére vállalkozom.

Vácson, 1901. július hó 30-án.

Teljes tisztelettel

TERPITZ KÁROLY UTÓDA

Középvárosi-főút 5-ik szám.

MIERT
van annyi utánzat?

MERT

a valódi Eisenstädter-féle

Linoleum padló-zománcz

a törv. bej. »Vaslovag« védjeggyel a legjobb és legtartósabb fénymáz puha padlóknak és konyhabutoroknak bemázolására.

Bejegyzett **Az Eisenstädter-féle Linoleum padló-zománcz**

egy óra alatt kem nyre szárad, bámulatossan szép fényvel bír és tartósság tekintetében eddig fölülmulthatatlan.

Nagy elterjedtségénél fogva különböző hasonhangzású nevek alatt értéktelen utánzatokat hoznak forgalomba, miért is **kérjen mindenki kizárólag csak Eisenstädter-féle**

„Linoleum padló-zománczot” a törv. bejegyzett »Vaslovag« védjeggyel.

Védjegy Vaslovag

Eisenstädter Testvérek

lakk- és festékgyára.

Főraktár Vácott:

Millmann Géza

czégnél.

Hirdetmény.

Felhivatnak mindazok, kik a siketnémák váci orsz. intézete részére **folyo 1901. év október hó 1-től 1902. év szeptember hó végeig**, szükségendő **kenyeret, marhahúst, sertézsírt, tejet, turót, fűszert**, továbbá **petroleumot és égető olajat**, valamint **bőrneműeket** szállítani óhajtják, miszerint egy koronás bélyeggel ellátott zárt ajánlataikat **folyo augusztus hó 18-ig** alulírott igazgatósághoz nyujtsák be.

Vác, 1901. augusztus hó 7.

A siketnémák váci orsz. intézetének igazgatósága.

A váci hengermalom részvénytársaság áruinak jegyzéke.

I.sztnem	sz.	100 Kgrként	
		kor.	fil.
Asztali dara, durva . .	AB	25	80
finom	C	25	—
Királyliszt	0	24	80
Lángliszt	1	24	—
Elsőrendű zsemlyeliszt	2	23	—
Zsemlyeliszt	3	22	20
Elsőrendű kenyérliszt	4	21	80
Közép kenyérliszt . . .	5	21	40
Kenyérliszt	6	20	60
Barna kenyérliszt . . .	7	18	20
. . . . .	7 1/2	15	40
Takarmányliszt	S	10	80
Korpa, finom	F	8	70
goromba	G	8	70
Ocsú		7	50

UTSZA MATEINIS

Alapították 1820-ban.
A legújabbakban és legkiválóbbakban készítették a forrasztóanyagot, butorszávetek-
csipek és szövetanyagok, ipari és háztartási használatra és kicsinyben.

JOANNOVITS DÖME
BUDAPEST, IV., Váci-utca 25. sz.
Büroja: 11. sz. emelet. Üzleti idő: minden nap délután 2 óráig.

Altalános tudott dolog, hogy a szépség előadására és fenn-
tartására a legkiválóbb és legbiztosabb a FÖLDES-féle

MARGIT KRÉM
Ára: 2 kor., kis félegy 1 kor., szappan 70 fillér, puder 120 kor.
Készítő: FÖLDES KELEMEN gyógyszerész ARADON.
Kapható minden gyógyszerárban.

SANTAL EGGER
hatásában FÖLDES-féle a legújabb szerkezet. Csak a 18. század óta ismert "Santal" védjeggyel
vagyunk. Ára 2 korona. Vízre 3 korona 40 fillér. Árúval és csomagolással együtt 4 korona.
Kapható minden gyógyszerárban. Budapest, VI., Váci-utca 17.

SCHWARTZ-féle

Páratlan és mikilláris fogkrém

THYMOL
1 tubus 60 fillér. Mindenképp kapható.

Vízvezeték és egyéb akkumulátor javítások

KOSZVENYÉS CSÜZ ellen REPARATOR,
a MATEMÁTIKUS REPARATOR,
vagy a 18. század óta ismert "Santal" védjeggyel
vagyunk. Ára 2 korona. Vízre 3 korona 40 fillér. Árúval és csomagolással együtt 4 korona.
Kapható minden gyógyszerárban. Budapest, VI., Váci-utca 17.

A KI AKARJA, HOGY GYERMEKEI egészségesek legyenek,
s ki maga sem akar beteg lenni, használjon

FELLER-féle ELSA-FLUID-öt
Ezrekre manna készített levelet! - Gyógyítja a legújabb betegségeket!
FELLER V. IENŐ. Gyógyszertár, Budapest, VI., Váci-utca 17.

Honl. készítésű.

DURATOR
Általános és speciális gyógykezelés. Csak a 18. század óta ismert "Santal" védjeggyel
vagyunk. Ára 2 korona. Vízre 3 korona 40 fillér. Árúval és csomagolással együtt 4 korona.
Kapható minden gyógyszerárban. Budapest, VI., Váci-utca 17.

Óvatosan készített

MARIACELLI GYOMORCSEPPEK
300 év óta ismert kiváló hatású
gyomorkezelő, étvágyfokozó, emésztő-
ség. Ára: 2 korona. Vízre 3 korona 40 fillér. Árúval és csomagolással együtt 4 korona.
Kapható minden gyógyszerárban. Budapest, VI., Váci-utca 17.

Orvosi ajánlat legújabb
házi és közhasznú eszközök
Rövidkezesekkel.

PSERHOFER J.
vértisztító
labdasai.

Legfinomabb egészségügyi egyiptomi

SZIVARKA-HÜVELY
100 db. 2000 db. 7 kor. 5000 db. 15 kor.
postai árral együtt küldi
ENGEL LAJOS SZEGED

Budapest legújabb látványossága a

BELVÁROSI KÁVÉHAZ
IV., Kilyó-tér 2. (Kilóid főbevezető
palotáján.)
Működik kalácsos hely. - Név: STEUER BÄNDOR.

26 ÉV ÓTA
AZ ELISMERT LEGJOBB
MAGYAR BESZERZÉSI
FORRÁSA

MAUTNER ÖDÖN
BUDAPEST
ANDRÁSSY-UT 23.
ÉS ROTTENBILLER-UTCA 33.
KÉPES ÁRJEGYZÉK INGYEN
ÉS BÉRMENYVE.

ROSER tanácsot Budapest, VI.,
Alapítvány 1853. Arad-utca 10.
Nyitva tartás: minden nap 10-12 óra és 12-18 óra.
Kapható minden gyógyszerárban. Budapest, VI., Váci-utca 17.

Videkiek kedvenc találkozó helye

KLIVÉNYI FERENCZ
vendéglős-előrangú éttermei
Budapest, VI., Andrassy-ut 39.
Külön magyar konyha. - Valódi magyar borok és a
világért "Pachorbräu" egyedül kimerése.

A legjobb órákat
legújabbak és legújabbak
készítésűek

REZEKTI-FERENCZ
szigorúan szabott árakon szállítja Magyarországra e nemből
első és legnagyobb üzlet

BRAUSWETTER JÁNOS kronométer-órák
SZEGEDEN.
Árjegyzék 2000 kópéval ingyen és bérmentve.

Oh jaj! Kórház, rakodás ellen gyors és kitűnő
eredményt használhatók az

EGGER-féle MELLPASZTILLÁK
Doboz 1 korona és 2 korona.
Próbadoz 60 fillér.
Kapható minden gyógyszerárban és a fővárosban:
Budapest, VI., Váci-utca 17.

küld Fiuméből vagy Triesztből

4 1/2 kg **Cuba-kávét**, válogatott
15 korona 30 fillérrel
elvitelre és bérmentve

FRATELLI DEISINGER
ÁRJEGYZÉK INGYEN.

BENZIN MOTOROK
és GÁZMOTOROK ipari és gazdasági célokra
OSERS és BAUER gyárakból
a legújabb és legújabbak a világ szerte
Vendéglátás és kávéház.
Budapest, VI., Váci-utca 17.
Képes árjegyzék ingyen.

Perfor., Gény, Balga, Bodra,
Marza, Chabiz,
Kajla és Szele-borok.

Bodegac Company
Kapható minden jobb fűszer- és
csomagoló-cikkekben, szőlők,
bárányok és éttermekben.

SZABADALMAKAT ÉRTÉKESÍTŐ
BUDAPEST VII. ERZSÉBET-KÖRÜT 17.
Bel- és külöldi szabadalmak hitelesítése, értékesítése és
figyeztetése.

Legújabbak és legújabbak
készítésűek

CSÁSZÁRFÜRDŐ
téli és nyári gyógyhely
BUDAPESTEN.

GOLIÁT MALÁTA-SÖR.
Kiváló ízű ital és gyógyászati is szolgál.
Árjegyzék: Dr. Kovács I. egyet. orvostól.
Kapható minden gyógyszerárban. Budapest, VI., Váci-utca 17.

100.000
szárazjegy.

OSZTÁLYSORSJÁTEK.
Magvenndéletek intézkedések:
GAEDICKE A BUDAPEST
IV., Kosztály Lajos-utca 17.

Havonta
egy hozás.
Tervezet ingyen
és bérmentve.
Ogynökök
kerestetek.

Véggyógyítás - Hemoptia
felfutása és epenti téptés
Dr. KOVÁCS I. egyet. orvost.
rendel. intézetében, Budapest, V. Váci-utca 48.

Legtöbbet és legújabbak
készítésűek régi és súlyos
betegségeknél. Eredményei folyton
bámulatosan terjed
egy a bel-mint a keltőlőlől. Sikeres
gyógyít számtalan
oly esetben is, mikor a modern
orvosi tudomány már le-
számolt a beteg életével.

Vegyél tisztán, a has piteze,
bámulatosan, tüdővel,
vagyis tisztán, gyengésség
Mindennemű felvilágosítást
kérésre ad:
Dr. LAJOS FRIGYES, Budapest, VI., Váci-utca 7. sz.

Minimális egészségnek,
betegnek és fiatalnak, különösen
gyomor- és
bélbetegnek, tüdővel,
vagyis tisztán, gyengésség
Mindennemű felvilágosítást
kérésre ad:
Dr. LAJOS FRIGYES, Budapest, VI., Váci-utca 7. sz.

TROPON
családi tápszert
Tropon-ot, Tropin-ot, Tropin-ot, Tropin-ot,
Kapható minden gyógyszerárban. - Gyár és székhely hely:
Dr. ROEDER és TÁRSAS. Klosternuburg.